

ОПИСАНИЕ НА ЛЕКЦИОНЕН КУРС

1. Наименование на курса: **МЕТОДИКА НА ПСИХИАТРИЧНАТА ЕКСПЕРТИЗА**

2. Код на курса: **PSY 3188**

3. Вид на курса: **задължителна дисциплина**

4. Ниво: **магистър**

5. Година на изучаване: **втори курс**

6. Семестър: **трети семестър**

7. Брой кредити: **6**

8. Име на лектора: **доц. д-р Владимир Тодоров Велинов**

9. Резултати от обучението за дисциплината: Основната цел на модула е студентите да придобият нагласи за ползване на съдебно-психиатрична експертиза при съответни предпоставки; да придобият нагласа за работно сътрудничество със специалистите от областта на СПЕ; да придобият познания и умения свързани с качествено възлагане на СПЕ и правилното интерпретиране на заключенията им; да изискват от вещите лица да спазват нормативните изисквания и етичните стандарти при извършването на СПЕ.

10. Начин на преподаване: **лекции и практически упражнения (експертна практика)**

11. Предварителни изисквания: Разбирането и усвояването на материала изисква предварително познаване на наказателното и гражданското право и на нормативната уредба на съдебната експертиза; знания по криминология; знания по психопатология и клинична психиатрия, знания относно разстройствата на психичните процеси, интелекта и личността; познаване на нормативите за прилагане на медицинска принуда.

12. Съдържание на курса (анотация): От древността до днес правораздаването е ползвало знанията на тесните специалистите за разрешаване на правни казуси. Психиатричната наука не е изключение в тесните си взаимоотношения с правораздаването, в областта на и чрез възможностите на съдебната психиатрия. Запознаването на професионалистите от областта на правото с естеството и приложението на съдебната психиатрия ще им позволи да анализират по-задълбочено и да имат по-адекватни решения на правните казуси. Съдебната психиатрия е научно-практическа специалност в интердисциплинарната област между правото и психиатрията, която с медицински (психиатрични) методи и средства оценява експертно евентуалните психични отклонения и психичен капацитет на индивидите, когато са свързани с проблеми в различните области на правото – наказателно и гражданско. Съдебната психиатрия е и медицинска научно-практическа дисциплина, която се занимава с разпознаването, анализа, експертизата, овладяването и преодоляването на обществено опасните тенденции в поведението на психично болните, чрез оценка на риска и прилагане на медицинска принуда.

13. Библиография

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Айдаров, Й., Криминалното правосъзнание, С., „Сиела”, 2003

2. Дончев, П., Ръководство по съдебна психиатрия, С., Изд. „Д-р Иван Богоров”, 2006, 317 с.

3. Попов, Х., Човешката агресия, С., НИ, 1999

4. Практическа психиатрия, том 2 - Съдебна психиатрия, под ред. П. Маринов, Вл. Велинов, С., „Ася-Росен Младенов”, 2009, 230 с.

5. Райковски, Р., Въведение в приложната криминология, Siela, 2006

6. Станков, Б., Психология на престъплението, Албатрос, 2006

7. Цеков, Ц., Съдебни експертизи., Правен режим и правна характеристика. С., 1998

8. Simon R.I., L.H. Gold, The American Psychiatric Publishing Textbook of Forensic Psychiatry, amason.com, 2010

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Гърбачева, А., Психология на девиантното поведение, Абагар, Велико Търново, 1996

2. Изард, К., Психология емоций, Питер, Москва 2009

3. Куценок, И., Г. Димитров, Злоупотреба и зависимост от психоактивни вещества, Институт по поведенчески стратегии, С., 2004

4. Ломброзо, Ч., Престъпникът, криминална антропология, С., 1999

5. Маджаров, Е., Психологическо портретиране на правонарушителите, С., 2001
6. Международна харта за правата на човека, София прес, 1989
7. Международна харта за правата на човека, София прес, 1989
8. Петкова, П., Митева, П., Минева К., Видева Д., Овладеяване на гнева – Наръчник за работа в пробационните служби, изд. БСУ, Министерство на правосъдието, Бургас, 2007
9. Пийз, А., А. Гарнър, Езикът на тялото и скритият смисъл на думите, С., Ciela, 2000
10. Практическа психиатрия, том I - Обща и специална психиатрия, под ред П. Маринов, Вл. Велинов, Изд. "Ася-Росен Младенов", 2009
11. Ръководство по съдебна психиатрия, под ред. на П. Дончев, С., Мед. и физк., 1987
12. Ръководство по съдебна психиатрия, под ред. на П. Дончев, С., Мед. и физк., 1987 г.
13. Стоименов, Й. и сътр., Съдебна психиатрия, НИ, 2000
14. Хаджийски, М., Психологическо консултиране в пенитенциарната практика, Faberp, Велико Търново, 2001
15. Шипковенски, Н., Проблематика на шизофренните и циклофренните умъртвявания, автореферат за придобиване на научна степен "доктор на медицинските науки", С., 1969
16. Шипковенски, Н., Начала на хомицидологията, Соц. пробл., бр. 4, 50-60, 1972
17. Шулман, Л., Изкуството да се помага на индивиди, семейства и групи, С., Фондация "Невронауки и поведение, 1994,
18. Loren, H., Toth M.D., Clinical Treatment of Violent Person, DHHS, 1985
19. Sadock, B.J. V.D. Sadock, Kaplan and Sadock's Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences / Clinical Psychiatry, 11th edition, Paperback, 2007, chap. 58 Clinical-Legal Issues in Psychiatry
20. Sadock, B.J. V.D. Sadock, Kaplan and Sadock's Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences / Clinical Psychiatry, 11th edition, Paperback, 2007, chap. 59 Ethics in Psychiatry
 - <http://members.optushome.com.au/dwillsh/>
 - <http://dir.yahoo.com/Health/Medicine/Psychiatry/Forensic/>
 - <http://www.forensic-psych.com/>
 - <http://www.priory.com/forpsy.htm>
 - <http://www.reidpsychiatry.com/>
 - <http://www.emory.edu/AAPL/>
 - <http://www.forensic-psych.com/articles/artEthics.html>

НОРМАТИВНИ АКТОВЕ:

1. Наказателно-процесуален кодекс <http://lex.bg/laws/ldoc/2135512224>
2. Наказателен кодекс <http://lex.bg/laws/ldoc/1589654529>
3. Граждански процесуален кодекс <http://lex.bg/laws/ldoc/2135558368>
4. Закон за съдебната власт http://www.vks.bg/vks_p04_06.htm
5. Закон за задълженията и договорите <http://lex.bg/bg/laws/ldoc/2121934337>
6. Закон за наследството <http://lex.bg/laws/ldoc/2121542657>
7. Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража <http://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135627067>
8. Закон за здравето <http://lex.bg/laws/ldoc/2135489147>
9. Наредба № 1 на ВСС от 16 януари 2008 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица <http://corruption.blog.bg/regionalni/2008/02/05/naredba-1-ot-16-ianuari-2008-g-za-vpisvaneto-kvalifikacijata.160269>
10. Наредба № 2 от 26 октомври 2011 г. за условията и реда за извършване на съдебномедицинските, съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи, включително и за заплащането на разходите на лечебните заведения <http://www.mh.government.bg/Articles.aspx?lang=bg-BG&pageid=391&categoryid=4399>
14. Планирани учебни дейности и методи на преподаване: **лекции, практически упражнения (експертна практика), стажове и консултации**
15. Методи и критерии на оценяване: **Периодично** – съобразно активността по време на лекционния курс и семинарите. **Междинно** – при разработване на курсови задачи, при провеждане на стаж или практика, при представяне на писмен реферат пред група. **Крайна оценка** – формира се след попълване на тест по предварителен конспект, при индивидуално съобразяване на периодичните и междинни оценявания. Крайната оценка е средноаритметична между текущите оценки и теста.
16. Език на преподаване: **български**
17. Практика: **стаж (експертна практика)**